

De mondzorg in 2030

DE VISIE VAN HET IVOREN KRUIS

Hoe ziet de mondzorg eruit in 2030? In een serie interviews laat het NT verschillende verenigingen hierover aan het woord. Voorzitter Onno Hofman van het Ivoren Kruis pleit voor nog meer preventie bij de jeugd, want dat betaalt zich later terug.

TEKST: KAREL GOSSELINK // BEELD: ROB TER BEKKE

1 Een gezonde mond en een gaaf gebit zijn in 2030 voor elke Nederlander van jongs af aan en tot op hoge leeftijd vanzelfsprekend.

“De toenemende aandacht voor kwetsbare groepen – met name in de lage SES – zal dat ideaal dichterbij kunnen brengen. Momenteel maakt het Ivoren Kruis zich grote zorgen over het aantal kinderen dat niet of te laat bij een mondzorgverlener komt. Goede acties van zorgverzekeraars die ouders en verzorgers benaderen als een kind niet door een mondzorgverlener is gezien, juichen wij zeer toe. Het Ivoren Kruis pleit ervoor dat ouders vanaf de geboorte van hun kind worden begeleid om het kind een mondgezonde toekomst te geven. De verantwoordelijkheid hiervoor naar scholen afschuiven zonder betrokkenheid van de ouders, vinden wij ondoelmatig. Doelmatige mondzorg wordt ook niet bereikt door routinematig gaatjes te vullen, maar door te focussen op het stoppen van de cariësactiviteit. Naast cariës richt ook erosie op de langere termijn grote schade aan het gebit aan. Het voorkomen van cariës en erosie is ook een maatschappelijke plicht van de industrie. Zij zouden op

een product moeten vermelden wat het effect ervan is op het gebit. Door contacten te leggen met de industrie proberen we dit voor elkaar te krijgen. Daarnaast moet er veel meer aandacht komen voor de mondzorg van al dan niet kwetsbare ouderen. Nu valt deze groep in een groot gat als ze hun mond niet meer zelf kunnen verzorgen. Een speerpunt van het Ivoren Kruis is aandacht voor de gedragsziekten die een rol spelen bij de mondgezondheid. Immers, cariës en erosie zijn het gevolg van verkeerd gedrag. We hopen dat er in 2030 in Nederland een leerstoel is die zich met deze gedragsziekten bezighoudt. Maar in ieder geval zou het Basisadvies Preventie van het Ivoren Kruis – twee maal daags twee minuten poetsen met fluoridetandpasta en maximaal zeven snoep- en eetmomenten per dag – basiskennis voor iedereen moeten zijn.”

2 In 2030 staat de collectieve mondzorgpreventie bij iedere gemeente (of iedere GGD) op de kaart.

“Wij vinden het heel belangrijk dat dit gaat gebeuren. Je ziet nu grote verschillen tussen gemeenten. Helaas heeft

niet elke gemeente mondzorg en mondgezondheid hoog in het vaandel staan. Wij pleiten ervoor dat de eerste duizend dagen na de geboorte van het kind de mondzorgpreventie goed is geregeld, onder meer via de consultatiebureaus. Zo bereik je ook de lage SES-groepen. Als je nu een mondgezonde generatie creëert, dan levert dat later ook financieel wat op. Het is vreemd dat er in het Preventieakkoord van de overheid met geen woord over de mond wordt gerept. De samenstellers hebben er kennelijk geen enkel belang bij dat we ons zorgen maken over de positie van de mondzorg in de gezondheidszorg. Het Ivoren Kruis vindt ook dat de mondzorg dringend een plek moet krijgen op de afdeling Care van het ministerie van VWS in plaats van de afdeling Cure, waar het nu onder valt. Dit sluit beter aan bij preventieprojecten als ‘Een gezonde Start’ en bij het preventieakkoord.”

3 In 2030 is preventieve mondzorg voor iedere Nederlander toegankelijk.

“Het Ivoren Kruis streeft naar een drempelloze toegang van de mondzorg voor iedere Nederlander. Tot achttien jaar valt mondzorg in de basisverzekering en is er geen finan-

ciële drempel. Als vanaf achttien jaar consultatie, preventie en diagnostiek ook worden vergoed via het basispakket, dan zullen de kosten van mondzorg aanzienlijk kunnen dalen. In ieder geval zou mondzorg voor kwetsbare ouderen in het basispakket moeten worden opgenomen. Ook zijn we voorstander van een ander verdienmodel in de mondzorg. Mondzorgprofessionals, patiënten en ouders zouden beloond moeten worden als een jongere op achttienjarige leeftijd met een gezonde en gave mond de volwassenheid ingaat. Dit model betaalt zichzelf terug. Dit kan een prikkel zijn om minder te boren in de mondzorgpraktijk. Helaas is de code M05 – voor niet-restauratieve behandeling – niet in het basispakket opgenomen. Dit heeft Zorginstituut Nederland besloten. En dat terwijl de doelmatigheid ervan inmiddels wel bekend is”

4 Het Ivoren Kruis is in 2030 nog steeds hét kenniscentrum op het gebied van de preventieve mondzorg in Nederland.

“Dat denk ik wel, maar hopelijk wel in samenwerking met onder meer overheden en zorgverzekeraars. In 2030 be-

schikken we vast over meer kennis over de relatie tussen gedrag en mondgezondheid. Het verspreiden van onze kennis en kunde via onze Preventie Academie voor professionals, via folders en door voorlichting aan het publiek, zal altijd nodig blijven. Aangetoond is dat ‘Gewoon Gaaf’, dat door het Ivoren Kruis is ontwikkeld op basis van het non-operative cariës treatment program (NOCTP), een zeer belangrijk instrument is om de monden gezonder te maken. NOCTP kan op langere termijn tot lagere mondzorgkosten leiden. Gelukkig steunt met name verzekeraar CZ vele praktijken om ‘Gewoon Gaaf’ toe te passen. Als alle verzekeraars preventie via bijvoorbeeld Gewoon Gaaf zouden omarmen, dan vervalt het argument van sommige verzekeraars dat ze eerst geld steken in een patiënt, die vervolgens naar een andere verzekeraar overstapt. Overigens is er zelfs een tandheelkundige keten die ‘Gewoon Gaaf’ heeft omarmd.”

5 *Iedere mondprofessional is in 2030 lid van het Ivoren Kruis.*

“Dat zou nu al vanzelfsprekend moeten zijn. Hoe meer leden we hebben, hoe onafhankelijker we zijn van derde geldstromen. Omdat steeds meer mondzorgverleners in loondienst gaan werken, hebben veel verenigingen te maken met een ledenbestand dat onder druk staat. Het Ivoren Kruis biedt daarom praktijklidmaatschappen aan. Het is bemoedigend te zien dat ook jonge tandartsen en mondhygiënisten het belang van preventie als prioriteit gaan zien. Dit sluit ook aan bij het speerpunt van het Ivoren Kruis, namelijk de etiologische aanpak (gericht op het ontstaan, red.) van gedragsziekten die de mondgezondheid bepalen. Wij kunnen daarbij de steun van alle mondzorgverleners gebruiken. Overi-

gens wil ik namens het Ivoren Kruis nogmaals de honderden vrijwilligers bedanken die in de afgelopen jaren scholen en jeugdopvang hebben bezocht door poetslessen te geven in het kader van ‘Hou je mond gezond’. Hiermee zijn inmiddels al zo’n één miljoen kinderen bereikt.”

6 *Technologische ontwikkelingen maken het makkelijker om in 2030 preventie in de mondzorg te realiseren.*

“Ik verwacht dat er nog veel technologische vernieuwingen gaan komen. Bijvoorbeeld een ‘chip on a tooth’ die de pH in de mond kan meten. Op een gegeven moment zal de elektrische tandenborstel kunnen aangeven dat men er goed aan doet om de mondzorgverlener te bezoeken. Desondanks blijft ons basisverhaal: goed poetsen en weinig snoepen.”

7 *Het Ivoren Kruis zal in 2030 haar producten alleen nog maar digitaal aanbieden.*

“We bieden nu al digitaal folders aan via onze website. Maar er zijn mensen die de voorkeur geven aan het lezen van folders met plaatjes. Voor hen zullen we deze blijven aanbieden. Omdat we een (in toenemende mate) meertalige samenleving hebben, zullen we ook ons voorlichtingsmateriaal in meer talen moeten aanbieden. Het zou mooi zijn als de overheid ons daarbij financieel steunt. Nu moeten we het doen met een zeer beperkt budget, dat wordt opgebracht door leden en partners.” **NT**